

MEMENTO ISTORIC DIMBOVIȚEAN — 1971

- 25 februarie :** 90 de ani de la moartea lui Cezar Bolliac (n. 25 martie 1813), autor al dramei în versuri „Tăierea a 12 boieri la mănăstirea Dealu” și al baladei „Maria din Bezdat” și un pasionat cercetător al trecutului județului Dimbovița.
- februarie :** 340 de ani de la sfârșitul domniei voievodului Țării Românești, Dan al II-lea, care a rezidat la Tirgoviște (1422—1431, cu întreruperi).
- 13 martie :** 90 de ani de la nașterea în Tirgoviște a actorului Tony Bulandra. (m. 5 aprilie 1943).
- 15 martie :** 140 de ani de la nașterea scriitorului dimbovițean Pantazi Ghica (m. 17 iulie 1882).
110 ani de la publicarea în „Revista Română” a „Testamentului literar” al lui Ienăchiță Văcărescu.
- 28 martie :** 520 de ani de la prima atestare documentară a localității Lucieni, documentul dat de voievodul Vladislav al II-lea menționând printre martori pe „Petec Babușin din Luciani”.
- 28 martie :** 520 de ani de la prima atestare documentară a localității Brănești, între martorii documentului dat de voievodul Vladislav al II-lea fiind menționat și „Dragomir din Brănești”.
- 3 aprilie :** 400 de ani de la prima atestare documentară a localității Bucșani (în dania voievodului Alexandru II Mircea făcând mănăstirii Mărgineni este menționat „dealul Bucșanilor cu vii și livezi”).
- 1 mai :** 75 de ani de la prima sărbătorire a zilei de 1 Mai la Tirgoviște.
- 8 mai :** 50 de ani de la crearea Partidului Comunist Român.
- 23 mai :** 70 de ani de la nașterea în Tirgoviște a compozitorului Ionel Fernic (m. 22 iulie 1938).
- 24 mai :** 90 de ani de la apariția, la Tirgoviște, a ziarului „Armonia” (1881 — 1883), din al cărui comitet de conducere a făcut parte și Alexandru Vlahuță începând cu data de 27 septembrie 1881.
- 27 mai :** 150 de ani de la tragicul sfârșit la Tirgoviște al conducătorului mișcării revoluționare din 1821, Tudor Vladimirescu (n. 1780).
140 de ani de la răscoala tirgoviștenilor împotriva măsurilor abuzive ale autorităților.
140 de ani de la moartea primului poet romantic, tirgovițean, Vasile Cîrlova (n. 1809).
- 3 iunie :** 60 de ani de la nașterea luptătorului comunist Lazăr Grumberg (m. 17 martie 1944), care a desfășurat activitatea revoluționară și în județul Dimbovița.
- 5 iunie :** 100 de ani de la nașterea savantului român Nicolae Iorga (m. 27 noiembrie 1940), mare cercetător și admirator al trecutului Tirgoviștei, pe care a vizitat-o și a evocat-o în nenumărate rânduri.
- 7 iunie :** 255 de ani de la moartea stolnicului Constantin Cantacuzino (n. 1640 la Tirgoviște).
- 29 (30) iunie :** 450 de ani de la redactarea primului text, păstrat, în limba română : scrisoarea lui Neacșu din Cîmpulung.

- 2 iulie :** 80 de ani de la moartea lui Mihail Kogălniceanu (n. 6 septembrie 1817). Tirgoviștea, alături de Suceava, reprezentau pentru el „mai mult decât Sparta și Atena”.
- 9 august :** 370 de ani de la tragicul sfârșit al voievodului Mihail Viteazu (1593 — 9 august 1601), capul său odihnindu-se la mănăstirea Dealu.
- 12 august :** 155 de ani de la nașterea enciclopedistului dimbovițean Ion Ghica (m. 22 aprilie 1897), înmormintat la Ghergani — Dimbovița.
- 15 septembrie :** 450 de ani de la moartea voievodului Țării Românești, Neagoe Basarab, (23 ianuarie 1512 — 15 septembrie 1521). ctitorul bisericii Mitropoliei din Tirgoviște.
- 23 septembrie :** 585 de ani de la ocuparea scaunului Țării Românești de către Mircea cel Bătrîn (m. 31 ianuarie 1418), primul ctitor al Curții domnești din Tirgoviște.
- 25 septembrie :** 575 de ani de la bătălia purtată de coaliția antiotomană la Nicopole, la care a participat și voievodul Țării Românești, Mircea cel Bătrîn.
- octombrie :** 70 de ani de la apariția volumului „România pitorească” al lui Alexandru Vlahuță, în care sint evocate Tirgoviștea și valea superioară a Ialomiței.
- 5 noiembrie :** 20 de ani de la moartea scriitorului dimbovițean I. C. Vissarion (n. 2 februarie 1879) la Costești — Vale, în casa în care s-a inaugurat în 1970 o expoziție memorială.
- 17 noiembrie :** 540 de ani de la prima atestare documentară a localității Râzvad, menționată în dania voievodului Alexandru I (Aldea) făcută mănăstirii Dealu.
- 4 decembrie :** 470 de ani de la săvârșirea bisericii mănăstirii Dealu.
- 14 decembrie :** 25 de ani de la moartea scriitorului tirgoviștean I. Al. Brătescu-Voinești (n. 1 ianuarie 1868).
- 15 decembrie :** 470 de ani de la prima atestare documentară a localității Nucet, menționată în dania voievodului Radu cel Mare făcută mănăstirii Nucet.
- 575 de ani de la prima mențiune documentară a Tirgoviștei, în relatarea călătorului bavarez Johann Schiltberger. (n. 9 mai 1381).
- 515 ani de la moartea voievodului Țării Românești Vladislav al II-lea (1446—1456), înmormintat la mănăstirea Dealu.
- 410 ani de la tipărirea Tetraevangelului românesc, la Brașov, de către diaconul Coresi ot Tirgoviște, una dintre primele cărți tipărite în românește.
- 325 de ani de la întemeierea în Tirgoviște a primei școli de învățămînt superior din Țara Românească „Schola graeca et latina”, prin osîrdia postelnicului Constantin Cantacuzino.
- 180 de ani de la nașterea poetului dimbovițean Iancu Văcărescu (m. 3 martie 1863). În „Primăvara amorului...”, apărută în „Curierul Românesc” din 26 ianuarie 1830, Iancu Văcărescu face prima referire cunoscută în poezie asupra trecutului Tirgoviștei.
- 75 de ani de la înființarea la Tirgoviște a corului „Reuniunea muzicală”, precursor al societății corale „Cîntarea României”.

70 de ani de la apariția primului ghid al monumentelor istorice din Tîrgoviște, publicat de Niculae Gr. Aramă.
 65 de ani de la grevele muncitorilor din Găiești și Tîrgoviște.
 60 de ani de la crearea cercului „Tînărul muncitor”, în care activau muncitorii petroliști din județul Dimbovița.

PETRE CRISTEA

NETEA (Vasile), C. A. Rosetti, Ed. Științifică, București 1970.

Figura lui C.A. Rosetti a reținut în ultima vreme atenția mai multor cercetători, studiile apărute avînd darul de a completa galeria personalităților de prim rang care au dominat viața culturală și politică a patriei noastre în secolul trecut.

Monografia lui Vasile Netea se impune prin bogăția documentară, prin adevărul spiritual la opera personajului evocat, cit și prin stilul viu, captivant, cu care autorul ne-a familiarizat din lucrările anterioare.

În capitolul introductiv, autorul motivează obținerea sa pentru C. A. Rosetti — „combătut de Eminescu de pe poziții conservatoare, ridiculizat de Caragiale pentru stil și apărât postum de către N. Iorga, care de pe poziții patriotice, a văzut în credința și eforturile sale o adevărată intrupare a geniului națiunii” (p. 7). Insistînd asupra conștiinței patriotice, a dăruirii și onestității, a talentului zărilor și a inteligenței temistociene autorul recomandă tineretului personalitatea marelui bărbat de stat în adevăratele ei dimensiuni (p. 9).

Biografia începe cu prezentarea familiei, a copilăriei, și anilor de studiu, a timpului cîl a servit în armată, evidențiîndu-se debutul și înclinațiile literare ale viitorului luptător revoluționar, activitatea politică înlocuind treptat creațiile literare.

Capitolul III îl urmărește pe tînărul intelectual prins în focul luptei

pentru emanciparea României, în anii desfășurării studiilor în capitala Franței, unde s-a apropiat de cunoscuții profesori progresiști de la Sorbona Jules Michelet și Edgar Quinet și s-a numărat printre întemeietorii publicației „Les Ecoles” (p. 93), precum și a Societății studenților români.

Legăturile lui C. A. Rosetti cu ceilalți conducători ai revoluției de la 1848 fac obiectul capitolului IV, „C. A. Rosetti și revoluția română”, încearcă să fixeze locul acestuia în elaborarea planului de organizare a revoluției din Țara Românească, alegerea lui în Comitetul revoluționar și arestarea sa din ordinul domnitorului Bibescu.

Activitatea revoluționară practică este susținută în presă, sprijinind idealurile de unitate, de emancipare socială și politică a maselor.

Capitolul VI — „Exilul” cuprinde activitatea lui C. A. Rosetti în anii petrecuți departe de țară, cînd, împreună cu ceilalți refugiați români, a făcut cunoscute — mai ales în Franța și Anglia — aspirațiile poporului român.

Următorul capitol ne înfățișează pe luptătorul pentru Unire, zărilor înzestrat care mobiliza masele în sprijinul măreței cauze, omul politic de largă popularitate în fața alegătorilor care lăcea să triumfe idealul ce stăpînea conștiințele românilor. Apoi, după dubla alegere a lui